

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра економіки, підприємництва та економічної безпеки

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему: **ОПТИМІЗАЦІЯ ВИТРАТ КОМУНАЛЬНОГО
ПІДПРИЄМСТВА**

(на матеріалах міського комунального підприємства «Херсонтеплоенерго»)

Виконала: здобувач першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти
зі скороченим терміном навчання
групи 2Ес

Спеціальності 051 «Економіка»

Освітньо-професійної програми

«Економіка підприємства і бізнес-аналітика»

Комарова Н.Б.

Керівник Тарасюк А.В.

Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра економіки, підприємництва та економічної безпеки
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський) зі скороченим терміном навчання
Спеціальність 051 Економіка
Освітньо-професійна програма Економіка підприємства і бізнес-аналітика

В.о. завідувача кафедри, д.е.н., професор
_____ Наталія ШАНДОВА
 « » 2024 року

1. Тема роботи Оптимізація витрат комунального підприємства (на матеріалах міського комунального підприємства «Херсонтеплоенерго»)
- керівник роботи Тарасюк Алла Василівна, доцент, к.е.н.
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)
- затверджені наказом закладу вищої освіти від 17.01.2024 р. № 62-с
2. Строк подання роботи здобувачем 19.06.2024 р.
3. Вихідні дані до роботи Планові та звітні показники діяльності міського комунального підприємства «Херсонтеплоенерго» за 2021-2023 роки, літературні джерела і періодичні видання з даної теми та Інтернет ресурси
4. Зміст роботи (перелік питань, які потрібно розробити) Теоретичні аспекти управління витратами на підприємстві
Аналіз діяльності міського комунального підприємства «Херсонтеплоенерго» та аналітична оцінка ефективності управління його витратами
Шляхи оптимізації витрат комунального підприємства
5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)
Робота містить 6 таблиць та 15 рисунків

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Ім'я, прізвище та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
<i>Консультант з написання 1-3 розділів</i>	<i>Алла ТАРАСЮК доцент</i>	<i>17.01.24 р.</i>	<i>11.06.24 р.</i>
<i>Консультант з нормоконтролю</i>	<i>Алла ТАРАСЮК доцент</i>	<i>17.01.24 р.</i>	<i>11.06.24 р.</i>

7. Дата видачі завдання 17.01.2024 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	<i>Огляд літературних джерел з теми</i>	<i>18.01.24-31.01.24</i>	<i>виконано</i>
2.	<i>Складання і затвердження плану роботи</i>	<i>01.02.24-12.02.24</i>	<i>виконано</i>
3.	<i>Написання розділу 1</i>	<i>13.02.24-10.03.24</i>	<i>виконано</i>
4.	<i>Написання розділу 2</i>	<i>11.03.24-08.04.24</i>	<i>виконано</i>
5.	<i>Написання розділу 3</i>	<i>09.04.24-06.05.24</i>	<i>виконано</i>
6.	<i>Формулювання висновків за темою дослідження</i>	<i>07.05.24-15.05.24</i>	<i>виконано</i>
7.	<i>Оформлення роботи</i>	<i>16.05.24-30.05.24</i>	<i>виконано</i>
8.	<i>Надання роботи керівнику для перевірки та написання подання</i>	<i>01.06.24-11.06.24</i>	<i>виконано</i>
9.	<i>Подання роботи на рецензування</i>	<i>12.06.24-16.06.24</i>	<i>виконано</i>
10.	<i>Подання роботи для перевірки у КСПНП</i>	<i>17.06.2024</i>	<i>виконано</i>
11.	<i>Захист роботи в ЕК</i>	<i>20.06.2024</i>	

Здобувач _____
(підпис)

Наталія КОМАРОВА
(прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____
(підпис)

Алла ТАРАСЮК
(прізвище та ініціали)

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота бакалавра Комарової Наталі Борисівни на тему: «Оптимізація витрат комунального підприємства (на матеріалах міського комунального підприємства «Херсонтеплоенерго»)» містить 71 сторінку, 6 таблиць, 15 рисунків, 30 літературних джерел.

Об'єктом дослідження є витрати комунального підприємства.

Метою роботи є дослідження та аналіз теоретико-методологічних засад, розробка практичних рекомендацій щодо управління витратами для подальшої їх оптимізації з метою найбільш раціонального використання ресурсів підприємства.

В роботі розглянуто теоретичні аспекти управління витратами на підприємстві; проведено аналіз діяльності міського комунального підприємства «Херсонтеплоенерго» та виконано аналітичну оцінку ефективності управління його витратами; запропоновано шляхи оптимізації витрат комунального підприємства.

Отримані результати можуть бути використані в практичній діяльності при складанні перспективних планів розвитку.

Кваліфікаційна робота виконана на основі матеріалів міського комунального підприємства «Херсонтеплоенерго» за 2021-2023 роки.

ЗМІСТ

	с.
ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	8
1.1. Характеристика витрат підприємства, їх класифікація.....	8
1.2. Методи обліку витрат та формування витрат за центрами відповідальності.....	15
1.3. Досвід реформування житлово-комунального господарства зарубіжних країн щодо забезпечення оптимізації витрат комунальних підприємств.....	21
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ МІСЬКОГО КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ХЕРСОНТЕПЛОЕНЕРГО» ТА АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ЙОГО ВИТРАТАМИ.....	29
2.1. Загальна характеристика міського комунального підприємства «Херсонтеплоенерго».....	29
2.2. Аналіз динаміки та структури витрат на міському комунальному підприємстві «Херсонтеплоенерго».....	40
2.3. Оцінка ефективності управління витратами на міському комунальному підприємстві «Херсонтеплоенерго».....	52
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИТРАТ КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	55
3.1. Напрямки удосконалення управління витратами житлово- комунальних підприємств України.....	55
3.2. Оптимізація витрат господарської діяльності міського комунального підприємства «Херсонтеплоенерго».....	61
ВИСНОВКИ.....	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	69

ВСТУП

Актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю раціонального використання підприємством своїх ресурсів, що обумовлює необхідність удосконалення управління витратами з метою підвищення ефективності діяльності підприємства. Ефективне використання ресурсів підприємства неможливе без цілеспрямованого впливу на формування витрат, контролю за їх рівнем та економічного стимулювання їх зниження, що є суттю управління витратами. В основному усі методи орієнтовані тільки на початку, а саме етапу виробництва, але великою помилкою є неврахування витрат під час до виробничого та після виробничого етапів. Управління витратами на підприємстві можна визначити як взаємопов'язаний комплекс робіт, які впливають на процес здійснення витрат під час діяльності підприємства, спрямовані на досягнення оптимального рівня витрат в усіх підсистемах підприємств, виконання будь-яких робіт.

На сьогоднішній день актуальність дослідження теми «оптимізація витрат» є одною із необхідних методів удосконалення та зменшення витрат на підприємствах. Очевидно, що управління витратами повинно передбачати виконання всіх дій щодо формування оптимального рівня витрат, що дозволить підприємству досягти відповідного рівня ефективності діяльності підприємства. Тому є велика необхідність у сучасних та оптимальних методів управління витратами підприємства. Отже, постає проблема в дослідженні та виборі сучасних методів управління витратами підприємства.

Питання, пов'язані з витратами підприємства, привертають значну увагу з боку вітчизняних вчених-економістів та аналітиків. Економічна сутність витрат, методи управління витратами та його вплив на діяльність підприємства знайшли широке відображення у наукових працях Дергача А. П., Васильцової С. О., Зоріної С. А., Ночовної Ю. О., Омельниченко О. С., Семчук І. В., Мазур В. Г., Тарасенко С. І., Фостолович В. А., Сімакова О. О., Чорної М. В., Смірнкової П. В.,

Бугріменко Р. М., Чумак Г. М. та ін. Визначенню можливостей і завдань скорочення витрат підприємств житлово-комунального комплексу присвячено значну кількість публікацій, в тому числі ґрунтовні теоретичні дослідження Багацької К. В., Климаш Н. І., Бубенко П. Т., Бубенко О. П., Димченко О. В., Смачило В. В., Рудаченко О. О., Хайло Я. М., Коненко В. В., Тарасюк А. В. та ін. Але питання оптимізації витрат комунальних підприємств залишається актуальним.

Метою роботи є дослідження та аналіз теоретико-методологічних засад, розробка практичних рекомендацій щодо управління витратами для подальшої їх оптимізації з метою найбільш раціонального використання ресурсів підприємства.

Відповідно до мети дослідження вирішувалися такі завдання:

- вивчити теоретичні аспекти управління витратами на підприємстві;
- дослідити загальну характеристику міського комунального підприємства «Херсонтеплоенерго»;
- проаналізувати динаміку та структуру витрат на міському комунальному підприємстві «Херсонтеплоенерго»;
- провести оцінку ефективності управління витратами на міському комунальному підприємстві «Херсонтеплоенерго»;
- дослідити напрямки удосконалення управління витратами житлово-комунальних підприємств України;
- запропонувати заходи щодо оптимізації витрат господарської діяльності міського комунального підприємства «Херсонтеплоенерго».

Предметом дослідження є теоретичні основи та методи оцінювання ефективності управління витратами підприємства.

Об'єктом дослідження є витрати комунального підприємства.

В роботі застосовувалися загальні методи дослідження: системний підхід, порівняльний, економічний аналіз, статистичні угруповання.

Результати роботи доведено до керівництва міського комунального підприємства «Херсонтеплоенерго» та отримали схвалення.